

mand er bleven forandret, selv ved en ny Sessions Begyndelse; den Formand, som valgtes i den første Session, vedblev at fungere ikke blot i den, men ogsaa i alle følgende Sessioner, saalænge han var Medlem af Thinget; først da man ikke kunde vælge ham, blev der valgt en ny, thi det følger jo af sig selv, at naar En ikke er Medlem af Thinget, kan han heller ikke vælges til Formand. Det forekommer mig derfor, at Erfaringens Vidnesbyrd i højeste Grad taler imod en saadan Forandring. Med Hensyn til, hvad den ærede Landstingsmand httrede om sit Forslag til § 7, maa jeg tilstaae, at det ikke er lykkedes mig at forstaae, hvad han i Begyndelsen af sin Motivering af dette Forslag fremførte. Jeg antager imidlertid, at hvis det skulde være af Vigtighed for mig at imødegaae det, vil der være Tid dertil ved 2den Behandling. Forslaget gaaer som bekjendt ud paa, at der til Udvalgene skal indrømmes alle Things Medlemmer Valgret og Valgbarhed. Dette Forslag kan naturligviis kun have Hensyn til Formanden og Ministrene; thi der har ikke ellers været nogen som helst Tvivl om, at de andre Medlemmer af Thinget havde disse Rettigheder. Hvad nu Valgretten angaaer, veed jeg ikke, at det nogeninde er omtvistet, at f. Ex. Ministrene, forsaavidt de vare Medlemmer af Thinget, havde denne Valgret; jeg troer, at de bestandig, naar de have været tilstede, have benyttet denne Ret. Jeg troer heller ikke, at man nogeninde har gjort Formanden en saadan Ret stridig, hvorimod jeg meget vel veed, at saavel her i Landstinget som i det andet Thing har Formanden ikke benyttet denne Ret, og jeg troer, at det er ganske naturligt, at de i Reglen ikke benytte denne Ret, men jeg troer, at hvis Formanden havde villet benytte den, maatte den tilkomme ham. Man kan heller ikke med Rette anføre derimod, at hans Stilling som Formand vil blive afficeret derved; thi Formanden kan jo meget godt deeltage i et Valg og dog derfor med største Upartisthed lede Forhandlingerne i Salen. Hvad derimod Valgbarheden angaaer, antager jeg det for givet, at Formanden ikke kan vælges til Medlem af et Udvalg. Jeg skal ikke tale om, at Formanden har meget Andet at varetage, men jeg troer ogsaa, at Enhver vil være enig med mig i, at

han ikke godt kunde lede Forhandlingerne i Salen om en Sag, naar han havde været Medlem af det om denne Sag nedsatte Udvalg. Jeg antager heller ikke, at den ærede Landstingsmand vil insistere paa denne Deel af sit Forslag. Spørgsmaalet har derfor kun Betydning med Hensyn til Ministrene. Dette Spørgsmaal kan enten behandles fra den reent praktiske Side eller fra den reent principielle Side. Med Hensyn til den principielle Side troer jeg ikke, at det er muligt, at man kan indrømme Ministrene en saadan Ret, eller rettere give Thinget Ret til at vælge Ministrene ind i Udvalg uden at gjøre Brud paa det, som det forekommer mig, at rigtige constitutionelle Principer nødvendig kræve. Hvorledes er en Ministers Stilling hos os og i Almindelighed i de constitutionelle Lande? Den er jo saaledes, at han ligeoverfor Rigsdagen, ligeoverfor den ene Deel af den lovgivende Magt skal repræsentere Kronen. Det er da umuligt, at han, naar han vælges til Medlem af et Udvalg, paa eengang kan repræsentere Thinget og Kronen. Naar Rigsdagen nedsetter et Udvalg i en Sag, er det fordi den ønsker, at denne Sag skal undersøges i alle dens Detailler, og de Medlemmer, der vælges, skulle da meddele Rigsdagen Resultatet af deres Undersøgelse, vel at mærke, betragtet fra Rigsdagens Synspunkt; men det er umuligt, at en Minister, naar han sidder i Rigsdagen, kan betragte en Sag paa eengang fra Rigsdagens og fra Regjeringens Synspunkt. I mine Tanker vil man saaledes ikke kunne undgaae at bringe Ministeren i en aldeles skjæv Stilling ved at sætte ham ind i et Udvalg; men efter min Opfattelse vil dette derhos være en Omgaaen af Kronens Rettighed, thi Kronen har Ret til ligeoverfor Rigsdagen at repræsenteres af Ministrene, og disse skulle ikke repræsentere Rigsdagen i Udvalgene. Naar man har sagt, at dette dog er Noget, som man har seet i andre constitutionelle Lande, og har henviist til England, saa forekommer det mig, at det ikke er muligt at finde en mere uheldig Analogi, thi hverken formaliter eller realiter er der nogen virkelig Analogi mellem Ministrenes Stilling i England og i andre constitutionelle Lande. Realiter er det ganske vist, at navnlig Conseilspræsidenten, Førstemi-